

PREȘEDINTE

67117/31.10.2023

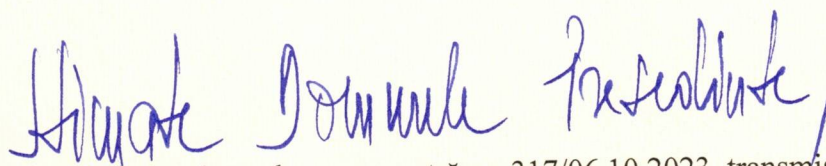
Domnului Emil Drăghici

Primar

Comuna Vulcana-Băi, Județul Dâmbovița

Președintele Asociației Comunelor din România

E-mail: contact@acor.ro

Referitor la adresa dumneavoastră nr. 317/06.10.2023, transmisă Curții de Conturi a României și înregistrată cu nr. 67117/06.10.2023, vă comunicăm următoarele:

În temeiul prevederilor art. 140 alin. (1) din *Constituția României*, republicată, și ale art. 1 alin. (1) din *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public”, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității, formulând opinii asupra situațiilor/operațiunilor financiare auditate, ulterior finalizării acestora.

În considerarea legii de organizare și funcționare, instituția noastră nu are competențe de a emite puncte de vedere sau de a acorda consultanță juridică privind modul de interpretare și de aplicare a dispozițiilor legale, la solicitarea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept public sau privat.

De asemenea, în contextul în care instituțiile/autoritățile publice, locale și centrale, intră în aria de competență de control a Curții de Conturi a României, nu putem emite un punct de vedere *ex ante* cu privire la modul de interpretare și aplicare a prevederilor legale, de natură să influențeze deciziile/responsabilitățile ordonatorilor de credite în ceea ce privește cheltuirea banului public, deoarece acest fapt ar însemna o încălcare a misiunii constituționale și legale a instituției noastre, potrivit căreia Curtea de Conturi desfășoară auditul/controlul după încheierea exercițiului bugetar.

Cu toate acestea, pentru a veni în sprijinul dumneavoastră, facem următoarele precizări:

1. *Considerente referitoare la actul administrativ emis pentru stabilirea indemnizației primarului/viceprimarului*

Conform dispozitivului Deciziei nr. 16/2016 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 9 februarie 2017:

„Prevederile Codului muncii se aplică raporturilor juridice dintre primar/viceprimar și unitatea administrativ-teritorială, dacă legi speciale nu conțin dispoziții specifice, inclusiv după încetarea mandatelor”.

Art. 1 din *Codul muncii*, cu modificările și completările ulterioare, prevede:

„(1) Prezentul cod reglementează domeniul raporturilor de muncă, modul în care se efectuează controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, precum și jurisdicția muncii.

(2) Prezentul cod se aplică și raporturilor de muncă reglementate prin legi speciale, numai în măsura în care acestea nu conțin dispoziții specifice derogatorii”.

Potrivit art. 278 alin. (2) din același act normativ, *„Prevederile prezentului cod se aplică cu titlu de drept comun și acelor raporturi juridice de muncă neîntemeiate pe un contract individual de muncă, în măsura în care reglementările speciale nu sunt complete și aplicarea lor nu este incompatibilă cu specificul raporturilor de muncă respective”*, în vreme ce art. 268 face referire la decizia unilaterală a angajatorului privind executarea contractului individual de muncă.

Prevederile art. 196 alin. (1) lit. b) din *Codul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare, stipulează:

„În exercitarea atribuțiilor ce le revin, autoritățile administrației publice locale adoptă sau emit, după caz, acte administrative cu caracter normativ sau individual, după cum urmează:...

b) primarul și președintele consiliului județean emit dispoziții.”

În emiterea dispozițiilor, conform art. 154 alin. (1) din actul normativ menționat anterior, *„primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, a dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.”*

Legea nr. 273 din 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, definește prin intermediul art. 2 alin. (1) pct. 5 autoritățile administrației publice locale ca fiind „consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București, ca

autorități deliberative, primarii, primarii de sectoare și primarul general al municipiului București, ca autorități executive”.

Art. 21 alin. (2) din aceeași lege prevede că primarii unităților administrativ-teritoriale sunt ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale.

Dispozițiile art. 23 din *Legea nr. 273/2006* stabilesc responsabilitățile ordonatorilor de credite, respectiv:

„(1) Ordonatorii de credite au obligația de a angaja și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale.

(2) Ordonatorii de credite răspund de:

- a) elaborarea și fundamentarea proiectului de buget propriu;
- b) urmărirea modului de realizare a veniturilor;
- c) angajarea, lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor în limita creditelor bugetare aprobate și a veniturilor bugetare posibil de încasat;
- d) integritatea bunurilor aflate în proprietatea sau în administrarea instituției pe care o conduc;
- e) organizarea și ținerea la zi a contabilității și prezentarea la termen a situațiilor financiare asupra situației patrimoniului aflat în administrare și a execuției bugetare;
- f) organizarea sistemului de monitorizare a programului de achiziții publice și a programului de investiții publice;
- g) organizarea evidenței programelor, inclusiv a indicatorilor aferenți acestora;
- h) organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale;
- i) alte atribuții stabilite de dispozițiile legale”.

Raportat la informațiile prezentate de dumneavoastră și interpretând sistematic normele juridice invocate anterior, apreciem că actul administrativ prin care se individualizează indemnizația lunară a primarului/viceprimarului este reprezentat de dispoziția primarului unității administrativ-teritoriale. În stabilirea concluziei enunțate am avut în vedere faptul că primarul are obligația de a dispune executarea în concret a legii.

Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, indică în abstract, prin dispozițiile art. 13, modul de stabilire a indemnizațiilor lunare pentru funcțiile de demnitate publică, statuând faptul că „indemnizațiile lunare pentru funcțiile de demnitate publică se determină prin înmulțirea coeficienților din anexa nr. IX cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.”

Aplicarea în concret a dispozițiilor art. 13 din *Legea-cadru nr. 153/2017*, ce fac trimitere la conținutul *Anexei nr. IX* din această lege (în care se regăsesc 28 de funcții de demnitate publică alese din cadrul organelor autorității publice locale, respectiv 28 de coeficienți corespunzători

indemnizațiilor pentru persoanele alese în funcție, potrivit prevederilor Constituției României), revine primarului, în calitatea sa de autoritate executivă a unității administrativ-teritoriale și de ordonator principal de credite care, prin raportare la obligațiile legale enunțate, emite dispoziția prin care se individualizează cuantumul indemnizației, perioada de acordare și beneficiarul acesteia.

2. Considerente referitoare la actul administrativ emis pentru stabilirea celorlalte drepturi bănești rezultate din exercitarea mandatului primarului/viceprimarului

Conform prevederilor art. 153 alin. (2) din Codul administrativ:

„Primarii și viceprimarii au dreptul la decontarea, în condițiile legii, a cheltuielilor legate de exercitarea mandatului, respectiv plata cheltuielilor de transport, cazare, indemnizația de delegare sau deplasare, după caz, precum și a altor cheltuieli prevăzute de lege, altele decât indemnizația prevăzută la alin. (1).”

Textul de lege prevede necesitatea decontării cheltuielilor legate de exercitarea mandatului prin trimitere la norma specială de reglementare (ex: HG nr. 714/2018 privind drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării în interesul serviciului, cu modificările și completările ulterioare).

Alineatele (2)-(4) ale art. 14 din Legea nr. 273/2006 stabilesc următoarele reguli bugetare:

„(2) Cheltuielile bugetare au destinație precisă și limitată și sunt determinate de autorizările conținute în legi speciale și în legile bugetare anuale.

(3) Nicio cheltuială nu poate fi înscrisă în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) și nici nu poate fi angajată și efectuată din aceste bugete, dacă nu există bază legală pentru respectiva cheltuială.

(4) Nicio cheltuială din fonduri publice locale nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată, potrivit legii, și dacă nu are prevederi bugetare și surse de finanțare.”

Astfel, apreciem că decontarea cheltuielilor legate de exercitarea mandatului primarului/viceprimarului la care faceți referire în adresa dumneavoastră (cheltuielile legate de exercitarea mandatului, respectiv plata cheltuielilor de transport, cazare, indemnizația de delegare sau deplasare, după caz, precum și a altor cheltuieli prevăzute de lege) poate fi făcută doar în condițiile în care există credite de angajament și credite bugetare stabilite conform hotărârii consiliului local al unității administrativ-teritoriale de aprobare a bugetului local în condițiile art. 129 alin. (4) lit. a) din Codul administrativ și, evident, în baza angajamentului legal întocmit prin raportare la necesitatea asigurării conformității cu prevederile legale ce reglementează tipicitatea cheltuielii (am indicat anterior, cu titlu de exemplu, aplicarea HG nr. 718/2018).

Definirea angajamentului legal este dată de art. 2 din Legea nr. 273/2006 ca fiind „orice act juridic din care rezultă sau ar putea rezulta o obligație pe seama fondurilor publice”.

Pentru clarificări punctuale, adresa dumneavoastră a fost redirecționată, spre analiză și competență soluționare, către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, autoritatea de stat competentă în domeniu care a participat la elaborarea Tezelor prealabile ale proiectului

Codului de procedură administrativă, aprobate prin HG nr. 946/2023, în conformitate cu prevederile articolului 6¹ din OG nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, și în baza Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a activității de soluționare a petițiilor adresate Curții de Conturi a României, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 70 din 30.06.2010, cu modificările și completările ulterioare.

Cu aleasă considerație,

MIHAI BUSUIOC
PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

